

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรม
สรรพสามิต จำกัด ในกรุงเทพมหานคร

สหรัญ เจลิมีชีพ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต และการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด ในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ Independent Sample t-test, One-way ANOVA และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 26-35 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี มีสถานภาพโสด และมีรายได้ 15,001 – 30,000 บาท/เดือน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินเป็นรายด้าน พบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยด้านพฤติกรรม ทศนคติ และแรงจูงใจ และปัจจัยด้านสหกรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ในทุกปัจจัย ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจออมเงินเป็นรายด้าน พบว่าการตระหนักถึงปัญหาแหล่งข้อมูลการออม ทางเลือกการออม การตัดสินใจออม และพฤติกรรมหลังการออม อยู่ในระดับมากที่สุดในทุกด้าน ซึ่งจากการใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้ง 4 ปัจจัย ได้แก่ (1) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (2) ปัจจัยทางสังคม (3) ปัจจัยด้านพฤติกรรม ทศนคติ และแรงจูงใจ (4) ปัจจัยด้านสหกรณ์ แสดงให้เห็นว่าตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจออมเงิน ซึ่งมีค่าขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.756 และยังสามารถอธิบายความการตัดสินใจออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 57.20

ABSTRACT

This research aimed to study the demographic factors, the factors influencing savings, and the savings decision of members of the Excise Department Savings Cooperative Limited in Bangkok. Data were collected using questionnaires and analyzed through both descriptive and inferential statistics, including Independent Sample t-test, One-way ANOVA, and stepwise multiple regression analysis.

The research findings revealed that among the respondents, 400 were cooperative members. The majority were female, aged between 26–35 years, held a bachelor's degree, were single, and had a monthly income between 15,001 – 30,000 baht. The levels of opinion on factors influencing savings decisions—economic factors, social factors, behavioral, attitudinal, and motivational factors, as well as cooperative-related factors—were all at a high level across every dimension.

Regarding the dimensions of savings decision-making, including problem recognition, sources of saving information, saving alternatives, saving decision, and post-saving behavior, the respondents also rated these aspects at the highest level. Based on the stepwise multiple regression analysis, it was found that all four factors—(1) economic factors, (2) social factors, (3) behavioral, attitudinal, and motivational factors, and (4) cooperative-related factors—had a statistically significant influence on savings decision-making at the 0.05 level. These variables were found to be positively associated with savings decision-making, with a correlation coefficient (R) of 0.756, and were able to explain 57.20% of the variance in the savings decisions of cooperative members in Bangkok.

Keywords : Decision to save money, Savings cooperative members, Bangkok

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การออมเงินถือเป็นรากฐานสำคัญของการวางแผนทางการเงินที่ดีในระดับบุคคลและสังคม โดยมีบทบาทช่วยสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ลดความเสี่ยงในยามฉุกเฉิน และส่งเสริมเสถียรภาพในอนาคต อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมการออมของคนไทยยังมีข้อจำกัดหลายประการ โดยเฉพาะการออมในระยะยาว หรือเพื่อเป้าหมายสำคัญ เช่น การเกษียณหรือการลงทุน พบว่าคนไทยส่วนใหญ่มักออมในลักษณะระยะสั้น เพื่อเหตุฉุกเฉินเป็นหลัก (ธนาคารออมสิน, 2567) จากรายงานจากธนาคารแห่งประเทศไทย (2563) ชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจออมเงินของประชาชนมีความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นผลตอบแทนจากการออม อัตราดอกเบี้ย ความยืดหยุ่นในการเข้าถึงเงิน (สภาพคล่อง) ระยะเวลาในการออม ตลอดจนเรื่องของภาษีและการคุ้มครองเงินฝาก ขณะเดียวกัน ข้อมูลจากธนาคารไทยพาณิชย์ (2564) ระบุว่า ในยุคหลังโควิด-19 ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจมีผลกระทบโดยตรงต่อพฤติกรรมการเงินของประชาชน ซึ่งทำให้หลายคนให้ความสำคัญกับการออมมากขึ้น โดยเลือกช่องทางที่ปลอดภัยและเข้าถึงง่าย เช่น เงินฝากออมทรัพย์หรือบัญชีดิจิทัล จากแนวโน้มดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการออมเงินของคนไทยได้รับอิทธิพลจากทั้งปัจจัยภายใน เช่น รายได้ ภาระค่าใช้จ่าย และทัศนคติ รวมถึงปัจจัยภายนอก เช่น สภาพเศรษฐกิจ ความเชื่อมั่นในระบบการเงิน และทางเลือกทางการเงินที่หลากหลายมากขึ้น การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมเงินของคนไทยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางแผนนโยบายทางเศรษฐกิจ การส่งเสริมวินัยทางการเงิน และการออกแบบผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ตอบโจทย์พฤติกรรมและความต้องการของประชาชน

สหกรณ์ซึ่งเป็นองค์กรเศรษฐกิจและสังคมที่สมาชิกจัดตั้งขึ้นและจัดการร่วมกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อตอบสนองความต้องการและผลประโยชน์ร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจโดยการดำเนินงานอยู่บนพื้นฐานของการช่วยตัวเอง และการช่วยเหลือกันและกันของสมาชิกในสหกรณ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ คือสามารถสนองความต้องการของสมาชิกได้ตรงตามต้องการ และสหกรณ์ ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่มีสมาชิกเป็นบุคคลที่มีอาชีพอย่างเดียวกันหรืออาศัยในที่ชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และให้กู้ยืมเงินเมื่อเกิดความจำเป็น หรือเพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ กองเกย ประหยัด รู้จักการออมเงิน

สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด ถือกำเนิดจากแนวคิดของผู้บริหารระดับสูงจากกรมสรรพสามิต ที่พยายามช่วยเหลือบรรดาข้าราชบริพารให้พ้นจากทุกข์ยาก ซึ่งพยายามริเริ่มระบบการช่วยเหลือข้าราชการและลูกจ้างของกรมสรรพสามิต ณ อดีตจนกลายเป็นรูปแบบของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด ที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการออมและการจัดการเงินออมให้กับสมาชิกที่เป็นข้าราชการในกรมสรรพสามิต ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันการแข่งขันทางการเงิน มีความเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การดำเนินธุรกิจต่าง ๆ รวมทั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ ต้องเผชิญกับการ

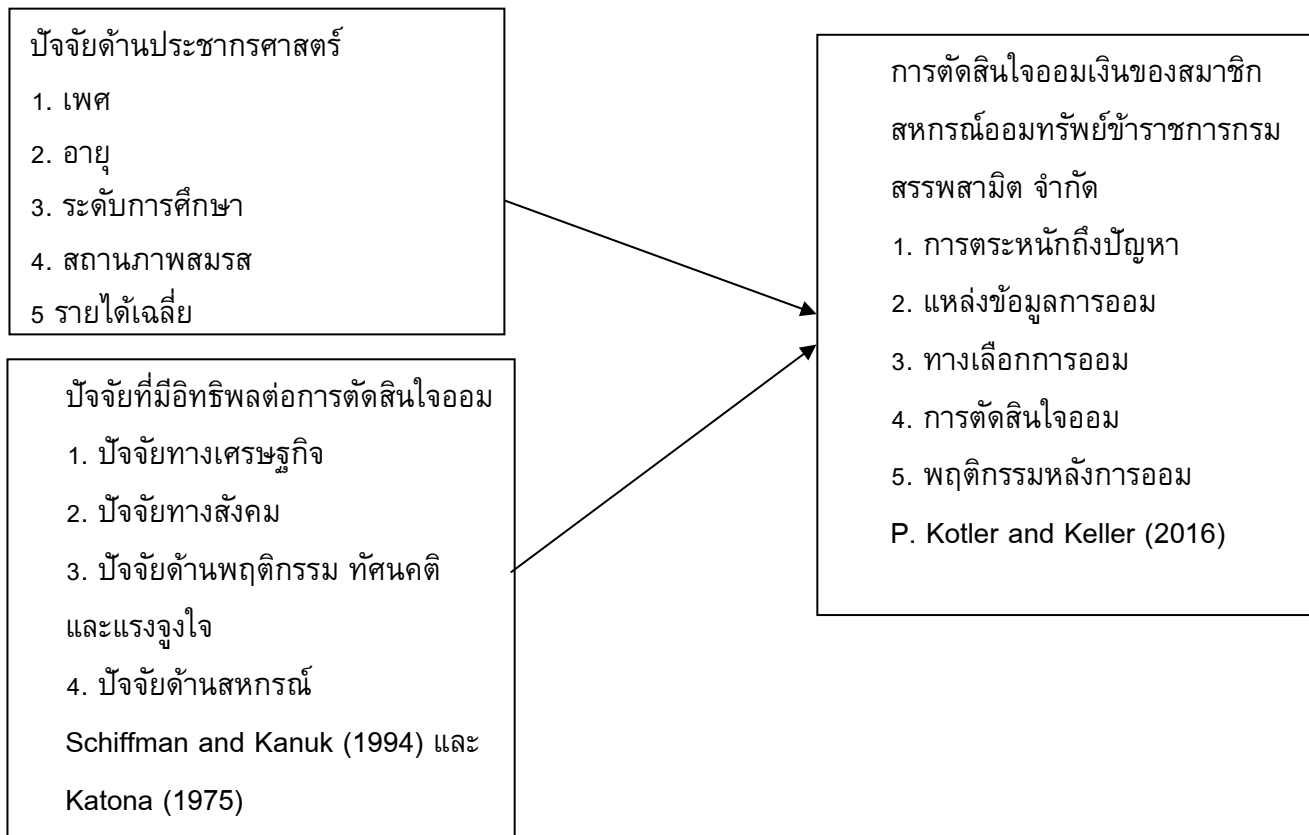
แข่งขันเพิ่มมากขึ้น และต้องรับภาระดอกเบี้ยจ่ายในอัตราที่สูง สหกรณ์จึงควรมีการบริหารจัดการทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ และสนองต่อความต้องการของสมาชิก ดังนั้น ถ้าไม่มีการออมเงินจะส่งผลต่ออนาคตได้เพราะอาจเกิดค่าใช้จ่ายยามฉุกเฉินซึ่งเป็นเหตุไม่คาดฝันทำให้เกิดภาระหนี้สินได้ หากสหกรณ์มีการระดมทุนภายในก็จะทำให้สหกรณ์มีต้นทุนในการบริหารจัดการลดลงโดยไม่ต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนภายนอก

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด ในกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ และนำไปให้สหกรณ์ใช้ในการวางแผน และปรับปรุงการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการ ความพึงพอใจ และประโยชน์ของสมาชิกได้มากที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ กรมสรรพสามิต
  2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ กรมสรรพสามิต
  3. เพื่อศึกษาการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ กรมสรรพสามิต
  4. เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ กรมสรรพสามิต
- จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์
5. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ กรมสรรพสามิต จำกัด ในกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิด

สมมติฐานของการวิจัย

1.ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ที่ต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจออมเงิน ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด แตกต่างกัน

2.ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออม ที่ต่างกัน จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1.ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด ที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนจึงใช้วิธีการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ W.G. Cochran (1977) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และการสุ่มแบบตามความสะดวก (Convenience Sampling) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

2.ด้านเนื้อหาและตัวแปร

การวิจัยนี้ศึกษาถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงิน โดยมุ่งเน้นไปที่ปัจจัยด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงิน ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยด้านพฤติกรรม ทักษะคิด และแรงจูงใจ และปัจจัยด้านสหกรณ์

ตัวแปรตาม กระบวนการตัดสินใจออมเงิน ได้แก่ การตระหนักถึงปัญหา แหล่งข้อมูลการออม ทางเลือกการออม การตัดสินใจออม พฤติกรรมหลังการออม

3.ขอบเขตด้านระยะเวลาและพื้นที่ศึกษา

ดำเนินการในช่วงเดือน มีนาคม – เมษายน 2568 โดยข้อมูลที่ใช้ศึกษารวบรวมจากสหกรณ์ ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด

4.ขอบเขตด้านพื้นที่ในการศึกษา สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด ในเขตกรุงเทพมหานคร

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประชากรศาสตร์

วรกร สวาพิม (2565) ประชากรศาสตร์ หมายถึง ปัจจัยที่ใช้สำหรับศึกษาความพอใจของผู้บริโภค โดยใช้ตัวแปรสำหรับการศึกษา คือ เพศ สถานภาพ ช่วงอายุ อาชีพ และรายได้เฉลี่ย ของประชากรเพื่อใช้สำหรับวางแผน และประเมินเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตรงกับความต้องการและกลุ่มเป้าหมายของตลาดมากที่สุด

แนวคิดเกี่ยวกับการออม

การออม หมายถึง การแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งจากการทำงานหรือจากการลงทุนเก็บสะสมไว้สำหรับวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เพื่อไว้ใช้ในอนาคต เพื่อฉุกเฉิน เพื่อใช้ในสิ่งที่อยากได้หรืออยากทำการออมส่วนใหญ่ มักอยู่ในรูปแบบที่มีความเสี่ยงต่อการสูญเสียเงินต้นต่ำ และได้รับผลตอบแทนไม่สูงนักเมื่อเทียบกับการลงทุน เช่น การฝากออมทรัพย์ การฝากประจำ การซื้อสลากออมทรัพย์ (ธนาคารแห่งประเทศไทย)

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม

คณิน เล้าตระกูล (2559) ได้ปรับปรุงทฤษฎีทางเลือกของผู้บริโภคเพื่อเป็นทางเลือกในการออมหรือการกู้ยืมสำหรับผู้บริโภคแล้ว พบว่า หากผู้บริโภคมีการกู้ยืมเงินที่มากกว่าระดับรายได้ในปัจจุบัน การออมที่เกิดขึ้นในอนาคตก็จะลดลงเพราะจะต้องชำระคืนเงินที่กู้ยืม แต่ถ้าหากบริโภคน้อยกว่ารายได้ในปัจจุบัน แล้วนั้น ก็จะเพิ่มระดับการออมให้มากขึ้น ซึ่งสามารถบริโภคได้มากขึ้นในภายภาคหน้า และได้รับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเพื่อให้สอดคล้องกับปัจจัยการกำหนดการออม ประกอบด้วย ด้านผลตอบแทน ด้านการ

ให้บริการของสหกรณ์ ด้านความสะอาดในการทำงาน ด้านความมั่นคง ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านความเสี่ยงของเศรษฐกิจ และด้านสิทธิประโยชน์

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

ศิริวัฒน์ ชนะคุณ (2560) กระบวนการตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการในการเลือกหรือกระทำสิ่งใดจากทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่ ซึ่งมักจะต้องทำการตัดสินใจในทางเลือกต่าง ๆ อยู่เสมอ การตัดสินใจจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญและอยู่ภายในจิตใจของผู้บริโภค โดยมีลำดับอยู่ 5 ขั้นตอน คือ 1.การตระหนักถึงปัญหา 2.การหาข้อมูล 3.การประเมินทางเลือก 4.การตัดสินใจซื้อ 5.พฤติกรรมภายหลังการซื้อ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคครั้งนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนจึงใช้วิธีการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ W.G. Cochran, (1977) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Convenience Sampling) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับความคลาดเคลื่อน $\pm$ ร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องเก็บข้อมูล คือ 385 คน แต่ผู้ศึกษาจะทำการเก็บข้อมูลจำนวน 400 คน เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ผล แล้วจึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Convenience Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Google Form) โดยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีค่า เท่ากับ 1.000 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbrach's Alpha Coefficient) ได้ค่าเท่ากับ 0.903 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน พ.ศ.2568 โดยการส่งแบบสอบถามผ่านระบบ Google Form โดยการส่ง Link แบบสอบถาม ทาง Application Line ให้กับสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด เมื่อได้ข้อมูลครบ 400 ชุดแล้ว จึงเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามหลักสถิติ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS จากนั้น ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ (1) สถิติเชิงพรรณนา การหาค่าร้อยละ เพื่อใช้อธิบายข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามของส่วนที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้อธิบายข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามของส่วนที่ 3 เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมเงิน และส่วนที่ 4 ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงิน ของสมาชิกสหกรณ์ ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด ในกรุงเทพมหานคร (2) สถิติเชิงอนุมาน โดยใช้สถิติ t-test เปรียบเทียบ 2 ตัวแปรที่อิสระต่อกัน คือ เพศ และใช้สถิติ F-test (ANOVA) เพื่อทดสอบ

ความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม คือ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และรายได้ ต่อเดือน เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่าปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด ในเขตกรุงเทพมหานคร จะมีการตัดสินใจออมที่แตกต่างกัน (3) การวิเคราะห์การถดถอยพหุเชิงเส้นตรง (Multiple regression analysis) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมส่งผลต่อการตัดสินใจออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด ในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ที่มีอายุ 26 - 35 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนใหญ่มี สถานภาพสมรสโสด คิดเป็นร้อยละ 62.53 และมีรายได้ 15,001 – 30,000 บาท/เดือน พบว่าผู้ตอบ แบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรม สรรพสามิต จำกัด ให้ความสำคัญกับของปัจจัยที่ส่งผลต่อออมเงินในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่าปัจจัยด้านสหกรณ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านพฤติกรรม ทักษะ และแรงจูงใจ ปัจจัยทางสังคม ตามลำดับ และการตัดสินใจออมในภาพรวมอยู่ ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า การตระหนักถึงปัญหามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ทางเลือกการออม การตัดสินใจออม พฤติกรรมหลังการออม และแหล่งข้อมูลการออม ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน

ผลการวิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 1 พบว่าปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านเพศ ระดับการศึกษา และ สถานภาพที่แตกต่างกันของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด จะมีการตัดสินใจ ออมที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออม ได้แก่ ปัจจัยทาง เศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยด้านพฤติกรรม ทักษะ และแรงจูงใจ และปัจจัยด้านสหกรณ์ มีอิทธิพลต่อ การตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออม เงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติ การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มี 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยด้านพฤติกรรม และปัจจัยด้านสหกรณ์ ซึ่งให้ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) = 0.756 สามารถทำนายความพึงพอใจได้ร้อยละ 57.20 ($R^2 \text{ Adj} = 0.572$)

อภิปรายผล

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ กรมสรรพสามิต จำกัด ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ส่งผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด ซึ่งได้รับคะแนนระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญปัจจัยด้านสหกรณ์มากที่สุด และให้ความสำคัญกับปัจจัยทางสังคมน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเชื่อมั่นในความมั่นคงของสหกรณ์ ความสะดวกในการทำธุรกรรมกับสหกรณ์มีผลต่อการตัดสินใจออมเงิน สวัสดิการ ผลประโยชน์ และการได้รับเงินปันผลและเฉลี่ยคืนฯ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ให้ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับการออมเงินแก่สมาชิกฯ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมพร แสนลว้น ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมทุนเรือนหุ้นของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ตำรวจภูธรจังหวัดปราจีนบุรี มุ่งเน้นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ พบว่าปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการออม ประกอบด้วย ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เมื่อเศรษฐกิจดี สมาชิกมีแนวโน้มออมมากขึ้น ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนจากการออม ทำให้สมาชิกตัดสินใจออมได้ดีขึ้น ปัจจัยด้านสังคมและการเมือง นโยบายของรัฐบาลและความมั่นคงของสหกรณ์ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการออม และปัจจัยด้านผลตอบแทน

2. การตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน ส่งผลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ กรมสรรพสามิต จำกัด ซึ่งได้รับคะแนนระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญด้านการตระหนักถึงปัญหามากที่สุด และให้ความสำคัญกับด้านแหล่งข้อมูลการออมน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถามตระหนักและให้ความสำคัญของการออมเงินเพื่อวัยเกษียณ การรับรู้ถึงความจำเป็นในการมีเงินสำรองสำหรับกรณีฉุกเฉิน ความกังวลเกี่ยวกับภาวะรายจ่ายในอนาคต และการรับรู้ถึงความต้องการเงินก้อนสำหรับการบรรลุเป้าหมายในชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของอุศนา ชูชัยมงคล และศรีฟ้า จ่างสกุล (2021) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ โรงพยาบาลอินทร์บุรี จำกัด จังหวัดสิงห์บุรี พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ ด้านผลตอบแทน ซึ่งหมายถึงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินปันผลที่ของสหกรณ์ เป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้สมาชิกเลือกออมเงินกับสหกรณ์ รองลงมาคือ ทำเลที่ตั้ง ซึ่งสะท้อนว่าสมาชิกให้ความสำคัญกับความสะดวกในการเดินทางมาเพื่อทำธุรกรรมยังสหกรณ์ ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่าสมาชิกต้องการได้รับทราบข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์อย่างถูกต้องและรวดเร็ว รวมถึงการใช้ช่องทางสื่อสารที่หลากหลายเพื่อสมาชิกสามารถเข้าถึงได้มากยิ่งขึ้น ด้านปัจจัยอื่น ๆ พบว่าสมาชิกให้ความสำคัญกับความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหาร รวมถึงการสนับสนุนนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการออม และปัจจัยด้านการบริการ สมาชิกได้เสนอแนะให้สหกรณ์พัฒนาคุณภาพการให้บริการของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะในเรื่องความรวดเร็วในการให้บริการ ความยุติธรรม และการรักษาข้อมูลส่วนตัวของสมาชิก

3. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ เพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรส ที่ต่างกัน จะส่งผลต่อการตัดสินใจออมเงิน แตกต่างกันไป ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลในสังคมปัจจุบัน ส่งผลต่อการตระหนักรู้ในด้านการออมเงินที่แตกต่างกันตามบริบทของแต่ละบุคคล ดังนั้นปัจจัยด้านประชากรศาสตร์มีผลต่อการตัดสินใจออมเงิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ชรวิชาญ โตศักดิ์ ที่ศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิก ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรส นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับอุมาพร แสนลาวัน ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมทุนเรือนหุ้นของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจภูธรจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าปัจจัยประชากรศาสตร์และปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อการตัดสินใจออมทุนเรือนหุ้น โดยจากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 31-40 ปี มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษาปริญญาตรี และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 - 40,000 บาท โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมทุนเรือนหุ้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 ด้านหลัก ได้แก่ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งพบว่าปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อการตัดสินใจออมทุนเรือนหุ้น โดยเฉพาะ กลุ่มที่มีรายได้สูงและมีระดับการศึกษาสูง จะมีแนวโน้มออมเงินในรูปแบบทุนเรือนหุ้นมากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ต่ำ

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมสรรพสามิต จำกัด จากผลการทดสอบ Multiple regression พบว่ามีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 ปัจจัย ได้แก่ (1) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (2) ปัจจัยทางสังคม (3) ปัจจัยด้านพฤติกรรม ทศนคติ และแรงจูงใจ (4) ปัจจัยด้านสหกรณ์ ทั้งนี้อาจจะแสดงให้เห็นว่าการมีปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยด้านพฤติกรรมฯ และปัจจัยด้านสหกรณ์ที่ดี ส่งผลบวกต่อการตัดสินใจออมเงินในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คชภัก จิรวรรพ และคณะ (2568) ที่พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางสังคมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะด้านความรู้เกี่ยวกับการออม การส่งเสริมผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และภาวะเศรษฐกิจในภาพรวม ทั้งนี้ยังชี้ให้เห็นว่าการมีปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการออมส่งผลต่อแนวโน้มการออมเงินอย่างเป็นระบบในหมู่ประชาชน ไม่ว่าจะอยู่ในภาคเอกชนหรือกลุ่มสมาชิกสหกรณ์ข้าราชการ

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานภาครัฐที่สนใจนำปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงิน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงผลิตภัณฑ์หรือบริการ ให้สามารถตอบสนองกับความต้องการรวมถึงสร้างความพึงพอใจให้แก่สมาชิกสหกรณ์ ตลอดจนสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในตลาดสินเชื่อหรือคู่เทียบในธุรกิจเดียวกันได้

ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนบุคคลในด้านเพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรสของแต่ละบุคคล

2. หน่วยงานภาครัฐที่สนใจนำปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงิน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงผลิตภัณฑ์หรือบริการ ให้สามารถตอบสนองกับความต้องการรวมถึงสร้างความพึงพอใจให้แก่สมาชิกสหกรณ์ ตลอดจนสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในตลาดสินเชื่อหรือคู่แข่งในธุรกิจเดียวกันได้ ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีอิทธิพล

เอกสารอ้างอิง

คณิน เล้าตระกูล. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ กรณีศึกษา : สหกรณ์ออมทรัพย์ สาธารณสุขเชียงใหม่ จำกัด. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ชษภัก จิรวรรณ, บุญมี ยอมพันธ์, กรรณิกา แสงสุริศรี, และชศักย์ มหารมณ. (2568). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจกรุงเทพมหานคร. วารสารศิลปศาสตร์ มทร.กรุงเทพ, 7(1), 29–43.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). การออม. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2568 จาก bot.or.th:
<https://www.bot.or.th>

ธนาคารออมสิน. (2567). พฤติกรรมการออมของคนไทย ปี 2567. สืบค้นจาก <https://www.gsb.or.th>

ธนาคารไทยพาณิชย์. (2564). ยุค New Normal คนไทยออมเงินเพิ่มขึ้น. สืบค้นจาก <https://www.scb.co.th>

วรกร สวาพิม. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจการซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง สำหรับผิวหน้าผาอ่อนทางออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. ปรินญาการจัดการมหาบัณฑิต วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล.

ศรีฟ้า จ่างสกุล, อุศนา ชูชัยมงคล. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ โรงพยาบาลอินทร์บุรี จำกัด จังหวัดสิงห์บุรี. วารสารการอาชีวศึกษาคากลาง.

ศิริวัฒน์ ชนะคุณ. (25 มกราคม 2560). ทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อ. สืบค้นเมื่อ 3 เมษายน 2568 จาก doctemple.wordpress.com

ศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน. (ตุลาคม 2567). รายงานติดตามภาวะเงินฝากและการออม. สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม 2568 จาก gsb.or.th: chrome-extension://efaidnbmnnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.gsb.or.th/gsbresearch/wp-content/uploads/2024/11/IN_hotissue_saving_10_67_Internet.pdf

อุมาพร แสนลาวัน. (ม.ป.ป.). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมทุนเรือนหุ้นของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์
ตำรวจภูธรจังหวัดปราจีนบุรี จากัด. บทความวิจัย คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เพ็ชรวิชาญ โตศักดิ์. (ม.ป.ป.). พฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงิน
แผ่นดิน จากัด. บทความวิจัย คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Franco Modigliani. (1963). *"The 'life-cycle' hypothesis of saving: aggregate implications and tests, "*.
American Economic Review, 53(1), 55–84.

katona. (1975). ABILITY TO SAVE. ใน S. G., & Sherraden, M. (1999) Beverly, *HOW CAN THE
POOR SAVE? THEORY AND EVIDENCE ON SAVING IN LOW-INCOME HOUSEHOLDS*
(หน้า 13). Center for Social Development.

Kotler. (2013). *Principles of marketing*. New Jersey: Pearson Education Inc.

Kotler, P., & Keller, K. L.. (2016). *A framework for marketing management*. Pearson Education
Limited.

Schiffman, L. G., & Kanuk, L. L. (1994). *Consumer behavior* (5th ed.). Prentice Hall.